

Broedvogels van de *Willem van den Bergh* in 1999

Jelle van Dijk

De laatste keer dat het terrein van de Stichting op de aanwezigheid van broedvogels werd onderzocht, dateert al weer van 1984. Hoog tijd dus om eens te kijken welke soorten in de afgelopen periode van 15 jaar zijn toe- of afgenomen.

In 1984 waren vrijwel alle gebouwen die we nu kennen ook al aanwezig. Ook bestond het recreatieterrein langs de duinvoet al een aantal jaren. De begroeiing was echter aanzienlijk lager en dichter dan op dit moment.

Vergeleken met 1984 kan worden gesteld dat de struik- en boombegroeiing nu meer tot ontwikkeling is gekomen. Daar staat tegenover dat juist in het vroege voorjaar van 1999 het bomenbestand van het recreatieterrein krachtig was uitgedund, waardoor het aantal broedvogels in dit deel van het terrein zeer gering was.

Voor dit onderzoek werd het terrein negen maal bezocht: 14 maart, 21 maart, 2 april, 10 april, 24 april, 12 mei, 21 mei, 31 mei en 10 juni. Bij elke telronde werden de zingende vogels op een kaartje ingetekend. Ook vogels die op andere wijze territoriumgedrag vertoonden werden op de kaart genoteerd. Elke telronde nam ongeveer anderhalf uur in beslag. De gegevens werden uitgewerkt volgens de landelijke richtlijnen van SOVON (Samenwerkende Organisaties Vogelonderzoek Nederland).

Als we de resultaten van de inventarisatie van 1984 vergelijken met die uit 1999 dan springen een paar zaken in het oog:

1. Broedvogels met een voorkeur voor oudere bomenbestanden zijn duidelijk toegenomen. Dit blijkt niet alleen uit de vestiging van spechten, Boomkruiper en Holenduif, maar ook uit de opvallende toename bij soorten als Tjiftjaf en Zwartkop. Deze zangvogels hebben in ons land een duidelijke voorkeur hoge loofbomen. De Pimpelmees heeft vermoedelijk ook geprofiteerd van het verdere uitgroeien van het

loofhoutbestand.

2. De Fitis is duidelijk in aantal afgenomen. Deze soort profiteerde in 1984 nog duidelijk van de toen nog lage aanplant van het recreatieterrein.
3. In 1984 werden nog geen dakbroeders aangetroffen. Nu treffen we op de daken Scholeksters en Zilvermeeuwen aan.

Over het voorkomen van enkele soorten kan nog het volgende opgemerkt worden:

1. In het gehele Nederlandse duingebied is de Nachtegaal in de jaren tachtig opvallend in aantal toegenomen. Vanaf die periode horen we ook steeds vaker zingende vogels buiten het duingebied. Zo werden zingende Nachtegalen gesignaleerd in Nieuw-Leeuwenhorst en in de bosjes langs de provinciale weg N206. Het terrein van de Willem van den Bergh behoort nu ook duidelijk tot het broedgebied van deze soort.
2. De Staartmees werd tijdens de bezoeken niet eenmaal opgemerkt, maar de heer Delhaas attendeerde mij op een paartje in zijn tuin langs de Zwarteweg.
3. Bij de bezoeken in maart werden veel groepjes Vinken waargenomen, maar eind april was op nog maar één plaats een zingende Vink te vinden. Op andere plaatsen langs de binnenduinstrand is de Vink als broedvogel in de jaren negentig duidelijk in aantal toegenomen. Dit geldt dus (nog?) niet voor de Willem van den Bergh.
4. Ook de Roodborst was vroeger beslist geen talrijke broedvogel in de Bollenstreek. Van de vele wintergasten in tuinen en parken bleven altijd maar weinig paartjes broeden. Daar is de laatste tien jaar duidelijk verandering in gekomen, ook op de Willem van den Bergh. Met 14 paren behoort deze soort hier nu tot de talrijkste broedvogels.
5. Van drie soorten is slechts een schatting van het aantal broedparen opgenomen: Spreeuw, Kauw en Huismus.

Overzicht broedvogels van de *Willem van den Bergh* 1999 t.o.v. 1984

soort	Aantal paren	Aantal paren
	1984	1999
Wilde Eend	3	5
Torenvalk	-	1
Waterhoen	-	2
Meerkoet	1	1
Scholekster	-	3
Zilvermeeuw	-	5
Houtduif	10	28
Holenduif	-	1
Turkse Tortel	6	4
Zomertortel	1	-
Gr. B. Specht	-	1
Groene Specht	-	1
W. Kwikstaart	1	-
Winterkoning	17	23
Heggemus	16	13
Roodborst	1	14
Merel	42	33
Zanglijster	2	2
Nachtegaal	-	5
Bosrietzanger	1	-

soort	Aantal paren	Aantal paren
	1984	1999
Grasmus	-	1
Zwartkop	6	9
Braamsluiper	-	1
Fitis	14	7
Tjiftjaf	5	13
Pimpelmees	1	8
Koolmees	15	9
Staartmees	-	1
Boomkruiper	-	1
Ekster	5	9
Gaai	1	3
Zwarte Kraai	1	2
Kauw	7	20
Spreeuw	?	25
Huismus	?	20
Ringmus	-	1
Vink	-	1
Groenling	-	5
Putter	-	1

